21721 II 1929-32
Pracownia Śląska

Sprawozdanie

z działalności

Związku metalowców, hutników i robotników fabrycznych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego

za czas

od 1929–1932 r.

VII. Walne Zebranie w Królewskiej Hucie

w dniu 28-go maja 1933 r.

6177/62

21721 · 1929-32
II

Stan. Wallis
345

Wallis Wł.
Świętochłowice
ul. Równa 4
22.5.62 5.-zł

Biblioteka Śląska
[3,-]

X-53292
21721 II
1929-32

X-53292
21721 II
1929-32

Sprawozdanie

z działalności Związku metalowców, hutników, robotników fabrycznych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego za czas od 1929—1932 r.

Poraz siódmy zebraliśmy się z całej Rzeczypospolitej Polskiej, ażeby wspólnie obradować oraz ustalić plan pracy na przyszłość dla rozwoju Związku Metalowców i dobra jego członków.

Przeszłe Walne Zebranie odbyło się w chwilach przełomowych życia gospodarczego, bo od października 1929 r. rozpoczął się kryzys gospodarczy. Aczkolwiek na Walnem Zebraniu zwracano uwagę na początkujący kryzys, to nie zdawaliśmy sobie z tego sprawy, że kryzys ten będzie ogólnym kryzysem wszechświatowym i że wszyscy obywatele będą boleśnie dotknięci a w szczególności obywatele pracujący fizycznie,

Jakie wielkie spustoszenie społeczne spowodował kryzys gospodarczy między warstwą pracującą, to wykazują następujące cyfry:

Zatrudnieni w górnictwie, hutnictwie i na robotach publicznych — w tysiącach

Rok i miesiąc	Ogółem	Górnictwo, hutnictwo, wielki i średni przemysł			Roboty publiczne	Częściowe bezrobocie. Zatrudnieni dni w tygodniu przy produkcji w przemyśle przetworczym.				Bez. robotni
		Gornictwo i hutnictwo	Przemysł przetwórczy	Wytw. wojskowe fabr. amu i warszt. kolejowe		Ogółem w % % ogólnej liczby zatrud.	1—3 dni	4—5 dni	6—7 dni	
1928 r. I	764,2	202,7	468,5	62,3	15,4	15,5	5,4	66,5	392,9	165,3
IV . . .	785,2	203,6	550,2	63,3	29,3	15,3	18,1	61,2	438,5	167,0
VII . . .	856,3	207,8	578,7	63,1	47,5	10,8	3,6	52,5	465,7	116,7
X . . .	898,9	210,7	617,4	63,7	42,1	14,1	10,7	68,4	488,1	79,9
1929 r. I	820,4	214,9	534,7	63,8	9,0	7,3	7,5	29,1	467,5	126,4
IV . . .	849,1	217,1	561,4	62,9	16,9	18,6	15,5	82,6	428,1	155,2
VII . . .	854,0	220,0	564,1	62,2	38,4	17,6	16,3	73,3	418,8	98,7
X . . .	885,8	224,9	591,4	61,1	37,4	15,3	9,5	74,6	466,6	90,5
1930 r. I	796,4	228,8	460,0	60,6	12,2	24,8	38,6	70,2	329,2	249,5
IV . . .	752,2	208,3	453,7	59,3	23,0	26,9	30,4	83,1	308,4	284,1
VII . . .	787,8	203,6	461,5	57,4	57,0	17,0	17,0	53,6	344,9	194,3
X . . .	808,8	200,7	502,3	57,0	41,2	19,8	11,6	80,2	372,7	167,3
XII . . .	663,4	197,1	391,3	56,5	11,1	23,1	17,4	78,2	319,0	287,3
1931 r. I	643,7	198,4	372,4	56,7	8,9	23,8	22,6	60,1	264,7	340,7
IV . . .	652,8	182,7	384,6	56,5	22,1	24,8	17,5	71,5	270,3	351,7
VII . . .	673,2	177,5	391,1	54,9	42,6	22,7	14,5	66,7	276,0	255,2
X . . .	688,6	178,1	412,2	54,2	37,1	28.8	26,2	82,7	269,2	255,6
XII . . .	549,8	174,1	300,4	54,7	13,9	32,7	38,2	67,9	218,2	312,5
1932 r. I	544,7	173,0	297,5	54,9	12,4	40,4	42,8	68,9	164,9	338,4
II . . .	543,2	165,3	304,0	54,7	12,4	40,6	43,4	72,9	169,8	

Spadek liczby zatrudnionych robotników wskutek trwania kryzysu gospodarczego odbija się w dodatku wielce na przepracowanych dniówkach przez robotników poszczególnych gałęzi przemysłu, co ilustruje dobitnie niżej podane zestawienie:

Liczba przepracowanych robotniko-godzin w przemyśle metalowym w Polsce w latach 1925—1931:

1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931
w miljonach:						
133,6	126,6	162,8	200,7	201,7	153,1	114,4

Jeden z największych okręgów przemysłowych, Województwo Śląskie, na którego terenie Związek nasz jest w szczególności zainteresowany, dotkliwiej odczuwa skutki depresji gospodarczej. Zamykanie hut i fabryk, nieskończone redukcje załóg, pomnażają niepomiernie liczbę bezrobotnych.

Niewątpliwie stan ten przedstawiałby się jeszcze groźniej, gdyby nie obowiązywało ustawodawstwo o demobilizacji gospodarczej, w myśl którego Urząd Komisarza Demobilizacyjnego w miarę możności przepisów ustawowych wpływał uśmierzająco na żądania przemysłowców, którzy uzdrowienie położenia gospodarczego widzą litylko w redukcji robotników i ich płac. Dane poniżej przedstawiają nam należyty obraz.

Liczba zatrudnionych robotników w Wojew. Śląskiem:

	Grudzień 1929	Grudzień 1930	Grudzień 1931	Grudzień 1932
Huty żelaza	32 938	29 055	23 582	17 441
Huty metali	11 061	10 314	6 386	4 386
Przer. przemysł	4 820	4 731	3 193	2 438
Razem	48 819	44 100	33 161	24 265

Liczba zwolnionych robotników:

Huty żelaza	15 497
Huty metali	6 675
Przerabiający przemysł	2 382
Razem	24 554

Wysokie piece na Śląsku

	nieczynne:	czynne:
Huta Pokoju	7	1
„ Falwa	3	1
„ Hubertus	3	0
„ Królewska	7	2
„ Laura	3	0

Zwolnienie 24.554 robotników w samym tylko przemyśle metalurgicznym oraz będących czynnych czterech wysokich pieców dają nam jaskrawy obraz naszego położenia gospodarczego.

Dodać nam wypada, że pozostali w pracy są tylko cześciowo zatrudnieni a ich dochody są czasem mniejsze od dochodów bezrobotnych, pobierających wsparcia. Robotnicy niektórych hut w roku 1932 byli w możności przepracowania tylko 1 do 3 dniówek w miesiącu. Otrzymany zarobek nie wystarczył nawet na pokrycie ubezpieczenia społecznego.

Biorąc pod uwagę nadzwyczaj trudne położenie warstwy pracującej, trzeba było stanąć w obronie naszych członków. Obowiązek ten tak ciężki był tylko do wykonania możliwy z pomocą wszystkich współpracowników. Dzisiaj za tę ofiarną pracę nad utrzymaniem tego dobra robotniczego, składamy wam podziękowanie.

Związek Metalowców Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, który pomimo ciężkich chwil jakie na niego przyszły nie jest i nie będzie w przyszłości zachwiany, o ile w szeregach nadal pozostaną członkowie, którzy gotowi są nietylko do współpracy ale również do ponoszenia ofiar dla rozwoju i potrzeb członków Związku.

Członkowie, którzy nadal wierni pozostali współpracy związkowej, dali dowód, że Zjednoczenie Zawodowe Polskie mające za sobą 30 lat pracy w obronie praw robotnika polskiego jest organizacją, która nietylko, że umie bronić potrzeb swych członków, ale również potrafi wychować tychże na dobrych obywateli.

Zarząd Związku, odbierając przez Walne Zebranie kierownictwo, był przekonany, że z obowiązków nałożonych będzie się mógł wywiązać, bo członkowie tych szeregów nie opuszczą. Upadli mali na duchu, a pozostali wielcy, silni.

Aczkolwiek liczba członków się zmiejszyła, to tężyzna się zwiększyła. Zostało zdrowe ziarno, zdolne do walki o dobro robotnika i idei związkowej.

Rok 1929.

Z początkiem stycznia 1929 r. Związek Metalowców Z. Z. P. wysunął wnio-

sek do Związku Pracodawców o zmianę umowy taryfowej w hutach żelaza Województwa Śląskiego, stawiając w przedłożonym projekcie poważne zmiany na korzyść robotników i to pod względem zapłaty za zmudzony czas nie z winy robotników, zwiększenia dni urlopowych i węgla deputatowego oraz dostarczenia odzieży ochronnej przy pracach brudnych.

Na wielokrotnie odbytych konferencjach z Związkiem Pracodawców nie osiągnięto porozumienia, to też pismem z dnia 7. października 1929 r. odniesiono się do Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej celem ostatecznego załatwienia.

Dążeniem Związku Metalowców było, by nietylko ulepszyć umowę zbiorową w hutach żelaza, lecz także w zakładach chemicznych, w hutach metali, w przemyśle przetwórczym i innych zakładach pracy Województwa Śląskiego.

Celowe zwlekanie z załatwieniem wysuniętych żądań tak przez pracodawców jak i przez Komisję Arbitrażową spowodowało wielkie oburzenie wśród robotników, to też Związek Metalowców Z. Z. P. w porozumieniu z innemi organizacjami zawodowemi należącemi do Zespołu Pracy proklamował jednodniowy strejk protestacyjny w przemyśle Wojew. Śląskiego na dzień 6. listopada 1929 r. dla poparcia i przyspieszenia załatwienia wysuniętych żądań. Do strajku protestacyjnego przystąpili robotnicy hut żelaza, hut metali, przemysłu przetwórczego i chemicznego w 100 %, pomimo silnej agitacji przeciwstrejkowej przez Generalną Federację Pracy i Frakcję Rewolucyjną P. P. S.

To solidarne wystąpienie robotników spowodowało przystąpienie Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej do rozpatrywania stawionych wniosków. Po odbyciu kilku posiedzeń wydała Komisja Pojedn.-Arbitrażowa w dniu 19. grudnia 1929 r. orzeczenie, mocą którego wprowadzono z dniem 1. stycznia 1930 r. polski tekst umowy, ulepszony na korzyść robotników i skorygowany jeszcze orzeczeniami Komisji Pojedn.-Arbitrażowej z dnia 26. lutego i 17. marca 1930 r.

Za strejk protestacyjny postanowili pracodawcy potrącić robotnikom węgiel deputatowy oraz skreślić jeden dzień od urlopu wypoczynkowego, pomimo uprzedzenia ich w tej sprawie przez Związek Metalowców pismem z dnia 2. listopada 1929 r.

Ponieważ bezpośrednie pertraktacje z Związkiem Pracodawców nie dały pozytywnego wyniku, przeto pismem z dnia 13. stycznia 1930 r. Związek Metalowców zwrócił się do Komisji Pojedn.-Arbitraż. o rozpatrzenie powstałego sporu.

Orzeczeniem Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej z dnia 14. lutego 1930 r. odrzucono żądanie węgla deputatowego za dzień strejkowy, zaś przyznano słuszność żądaniu Związku Metalowców Z. Z. P. nieskracania o jeden dzień urlopu wypoczynkowego.

Stawione wnioski o podwyżkę płac dla hut żelaza orzeczeniem Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej z dnia 9. grudnia 1929 r. zostały odrzucone, natomiast w zakładach chemicznych wyrównano płace robotnikom dniówkowym i młododocianym na równi zatrudnionym w tej samej kategorji robotników. W hutach żelaza oraz robotnikom pracującym w procesie produkcyjnym podniesiono płace akordowe i dodatki premjowe o 3 %.

Na wniosek Związku Metalowców Z. Z. P. podwyższono dodatek rzemieślników w hutach metali z 20 na 40 % orzeczeniem Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej z dnia 19. stycznia 1929 r., oraz orzeczeniem Komisji Arbitrażowej z dnia 29. lipca z ważnością od 1. sierpnia podwyższono dodatek do płac podstawowych dla prażalników z 10 na 15 % z zastrzeżeniem, że podstawowy zarobek winien być płacony i w tym wypadku, gdy uzyskana z pieca ruda nie odpowiada wymogom ustalonym umową, o ile wadliwe wyprażenie nie wynikło z winy dotyczącego robotnika.

Na wniosek Związku Metalowców Z. Z. P. podwyższono orzeczeniem Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej w dniu 17. grudnia płace robotników hut metali o 4 % z ważnością od dnia 1. grudnia 1929 r. Wniosek zaś o uregulowanie akordów w hutach metali ze względu na ciężką konjunkturę odroczono do maja 1930 r.

Na wniosek Związku Metalowców Z. Z. P. orzeczeniem Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej z dnia 15. stycznia 1929 r. podwyższono płace w przemyśle przetwórczo-metalowym o 6% z ważnością od 16. stycznia i o taki procent podniesiono dodatek dla monterów.

Na wniesione żądania przez Związek Metalowców Z. Z. P. do Związku Pracodawców, zawarto w dniu 20. września 1929 r. umowę, mocą której wprowadzono dodatek dla fachowców, niepracujących w akordzie od 5—25% w przemyśle przetwórczo-metalowym.

Pozatem podwyższono płace w przemyśle przetwórczo-metalowym o 6% orzeczeniem Komisji Pojedn.-Arbitrażowej z dnia 2. grudnia z ważnością od 1. grudnia 1929 r. Dalsze żądania regulacji płac dla monterów, ustalenia akordów i podwyższenia dodatku dla fachowców zostały przez Komisję odrzucone.

Rok 1930

Już z początkiem roku daje się odczuwać poważny zastój w przemyśle metalowym z powodu silnej konkurencji amerykańskiej na rynkach europejskich pod względem eksportu cynku i spadku cen, co było powodem ograniczania produkcji oraz uniemożliwiło wprowadzenie zmian umów taryfowych w tej dziedzinie przemysłu.

Z dniem 15. stycznia 1930 r. wypowiedział Związek Pracodawców płace taryfowe robotnikom hut żelaza, zaś pismem z dnia 12. sierpnia 1930 r. umowy akordowe, co było powodem długotrwałych układów, gdyż Związek Metalowców Z. Z. P. czynił wszystko, co było w jego mocy, by do obniżek płac nie dopuścić a w ostatecznym razie konkretne załatwienie odwlec.

Z początkiem 1930 r. przystąpili do Związku Metalowców Z. Z. P. robotnicy Fabryki Celulozy i Papieru „Natronag" w Kaletach, to też na żądanie Związku po odbyciu parokrotnych układów zawarto umowę zbiorową, mocą której uregulowano płace dniówkowe i premjowe oraz wprowadzono węgiel deputatowy dla robotników.

Rok 1931

Na wniosek pracodawców obniżono orzeczeniem Komisji Pojedn.-Arbitrażowej z dnia 20. lutego 1931 płace robotników hut metali o 7% z ważnością od dnia 16. lutego, oraz na wniosek pracodawców obniżono orzeczeniem Komisji Pojedn.-Arbitrażowej z dnia 20. i 27. sierpnia płace robotników hut żelaza zatrudnionych w akordzie grupowym przeciętnie o 9% od dnia 1. września 1931 r.

Na wniosek pracodawców Komisja Pojedn.-Arbitrażowa orzeczeniem z dnia 14. i 27. października 1931 r. obniżyła płace robotników w przemyśle przetwórczo-metalowym o 4% z ważnością od dnia 15. września, oraz orzeczeniem tejże Komisji z dnia 7. września obniżono płace robotników w tartakach Województwa Śląskiego o 5% z ważnością od dnia 7. września.

Pozatem Związek Pracodawców wypowiedział płace robotników w hutach żelaza na dzień 1. października, żądając obniżki płac podstawowych o 10%, zaś płac w akordzie grupowym i od sztuki o 30%.

Rok 1932

Z początkiem roku rozpoczęły się układy na podstawie żądanej obniżki płac przez Związek Pracodawców dla robotników hut metali o 21%. Po odbyciu paru konferencyj z Związkiem Pracodawców, Związek Metalowców przeciwstawiając się żądaniu obniżce płac, odmówił prowadzenia jakiejkolwiek pertraktacji na ten temat. To też pracodawcy postanowili samorzutnie płace obniżyć, wywiesili ogłoszenia po hutach metali z narzuceniem 12% obniżki płac, przeciwko temu jednak Związek Metalowców Z. Z. P. stanowczo zaprotestował.

Na żądanie pracodawców odbyło się posiedzenie Komisji Pojedn.-Arbitrażowej w dniu 2. kwietnia, na którem jednak przedstawiciel Związku Metalowców ani ławnicy ze strony robotników się nie stawili, to też Komisja nie była w stanie wniosku rozpatrywać.

Na wniesiony protest przez Związek Metalowców Z. Z. P. odbyła się konferencja w obecności komisarza demobilizacyjnego w dniu 6. kwietnia, na której zmuszono pracodawców do wycofania wywieszonych ogłoszeń o zamierzanej obniżce płac.

W dniu 8. kwietnia zwołano ponownie nadzwyczajną Komisję Arbitrażową pod przewodnictwem komisarza demobilizacyjnego p. inżyniera Maske'go, na którą zawezwano jako ławników 3 niezorganizowanych robotników i zawyrokowano obniżkę płac dla robotników hut metali o 7% z ważnością od 20. kwietnia 1932 r.

Wskutek wniosku pracodawców orzeczeniem Komisji Pojedn.-Arbitrażowej obniżono płace akordowe w hutach żelaza przeciętnie o 15% z dniem 1. czerwca 1932 r., zaś w przemyśle tartaczanym i handlu drzewem obniżono płace robotników w lutym o 5% oraz w miesiącu czerwcu o dalsze 5%. W papierniach Wojew. Śląskiego obniżono płace przeciętnie o 10%.

Obowiązujące ustawodawstwo na terenie Wojew. Śląskiego jeszcze od czasów zaborczych przewiduje, że w sporach wynikających z stosunku umownego t. zw. Komisje Pojednawcze i Arbitrażowe rozstrzygają spory. Orzeczenie rozjemcze otrzymuje dopiero wtenczas swoją moc, skoro Minister Opieki Społecznej takowe zatwierdzi.

Trwający kryzys gospodarczy w swej konsekwencji przyniósł z sobą ostatnie wyroki Komisji, obniżające płace robotnicze. Aczkolwiek Związek Metalowców w przekonywujących wywodach zawartych w obszernych memorjałach wysłanych do Ministra Opieki Społecznej wskazywał na niecelowość obniżki płac robotniczych, stojących bardzo często w nieproporcjonalnym stosunku do kosztów utrzymania, wyroki Komisji pomimo wszystkiego otrzymywały moc obowiązującą. Zdarzały się nawet wypadki tego rodzaju, że nadanie mocy obowiązującej następowało drogą telegraficzną, kiedy przy dobrej konjunkturze orzeczenia przewidujące podwyżki płac na swe zatwierdzenie czekać musiały dłuższy czas.

Charakteryzuje to kolosalny wpływ, jaki pracodawcy wywierają na czynniki miarodajne, gdyż przecie wyłącznie w ich interesie było przeprowadzać jaknajrychlej przewidziane obniżki płac.

Wpływ ten coraz więcej wzrasta z chwilą utworzenia w maju 1932 r. Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, będącego centralną organizacją przemysłu w Polsce.

Unifikacji istniejących związków pracodawców, działających na poszczególnych terenach naszego Państwa, w jedną silną organizację, trudniej było się przeciwstawić, temwięcej, że w Polsce ruch robotniczy przez tworzenie najrozmaitszych związków zawodowych się rozdrabniał i staje się coraz to wyraźniej mniej odporny wobec organizacji przemysłowców w Polsce.

Wspominając o powyższem, należy z ubolewaniem stwierdzić, że warstwa robotnicza nie docenia tej tak ważnej konieczności, jaką w czasach postępu techniki, mechanizacji i racjonalizacji przedstawiają silne i karne kadry robotników zrzeszonych w związkach zawodowych.

Związek Metalowców Z. Z. P. zajmował się pozatem i zorganizowanymi robotnikami komunalnymi, i to w Królewskiej Hucie, Mysłowicach i Rybniku, a po części w Wielkich Hajdukach i Chorzowie.

Dla robotników komunalnych Król. Huty, Mysłowic i Rybnika zawarto odrębne umowy zbiorowe, wprowadzono ugrupowania i przeprowadzono regulację płac.

Oto krótki pogląd ważniejszych wydarzeń i pracy Związku Metalowców Z. Z. P. na Górnym Śląsku.

Pogląd na ogólne położenie gospodarcze i organizacyjne w Województwach Poznańskiem i Pomorskiem.

W wyżej wspomnianych województwach, z powodu braku większych przedsiębiorstw przemysłowych, był stały nadmiar sił fizycznych do pracy. Już z początkiem 1929 r. dał się odczuwać poważny zastój w istniejącym przemyśle przetwórczo-metalowym i drzewnym, zaś w latach 1930—32 nastąpiło prawie że całkowite unieruchomienie zakładów pracy poza większemi ośrodkami przemysłowemi jak Poznań, Bydgoszcz i Grudziądz.

Brak odpowiedniego ustawodawstwa jak ustawy o radach zakładowych i innych, oraz brak konsolidacji związków zawodowych i rozbijacka robota nowopowstałych związków sanacyjnych dawała możliwość tem większego wyzyskiwania robotników przez pracodawców.

To też w wszelkich i najdalej idących obniżkach płac przodowali tamtejsi pracodawcy, obniżając takowe poniżej minimum egzystencji.

Stan organizacyjny i pogląd na położenie gospodarcze w byłej Kongresówce.

Pomimo czynionych wysiłków stan naszej organizacji na tamtejszym terenie nie zrobił ważniejszych postępów w latach ubiegłych. Rozbijacka robota związków sanacyjnych i frakcji rewolucyjnej P. P. S. doprowadziła do całkowitej desorjentacji robotników i wpływu Związku Metalowców Zjednoczenia Zawodowego Polskiego na istniejące tam stosunki w zakładach pracy.

Stałe redukcje płac robotników w latach ubiegłych, całkowite unieruchomianie zakładów pracy i stałe częściowe redukcje, zaś brak odpowiedniego ustawodawstwa i zrozumienia organizacyjnego doprowadziło do skrajnej nędzy tamtejszych robotników.

To też stan zarobkowy i traktowanie robotników jest najgorsze ze wszystkich innych zakładów pracy w całej Polsce.

* * *

Jest to krótki pogląd 3-letniej pracy Związku Metalowców Z. Z. P. Czy Zarząd Główny spełnił swe zadania powierzone mu przez ostatnie Walne Zebranie, macie Wy Szanowni Druhowie Delegaci na dzisiejszem Walnem Zebraniu rozstrzygać, gdyż macie prawo żądać od nas obrachunku z powierzonej nam pracy. Wam pozostawiamy ocenę naszej 3-letniej pracy, sądźcie nas i naszą pracę surowo ale sprawiedliwie.

Szczęść Boże!

Statystyka członków Rad Załogowych i ich zastępców

w hutach żelaza Wojew. Śląskiego

za rok 1929—1932.

Związek	Huta Bismarka								Huta Królewska warsztaty								Huta Królewska (dolna część)							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	—	4—	627	3—	579	3—1	523	3—1	502	4—1	405	4—	319	3—1	311	3—1	1025	5—1	—	3	1321	6—1	1110	5—1
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	1—	215	1—	218	1—	157	1—	—	—	—	—	—	—	—	—	101	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	—	6—	1296	7—	1381	8—	1245	7—	—	—	204	2—	165	2—	102	1—	385	2—	—	1—	293	1	825	3—1
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	—	1—	448	2—	300	1—	483	7—	—	—	97	—1	149	1—	234	2—1	108	—	—	2—	323	1—	290	1—
Christliche Gewerkschaften	—	1—	414	2—	445	2—	291	1—	258	2	161	1—	161	1—1	122	1—	452	2—	—	1—	348	1—1	218	1—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	6—	733	3—	508	2—	426	2—	456	4—1	346	3—1	232	2—	194	2—	1165	6—1	—	1—	961	5—	485	2—
Gewerkverein H. D.	—	1—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Związek	Huta Laury								Huta Zgoda								„Silesia" Paruszowiec							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	442	3—	218	2—	272	3—	135	2—	—	9—	—	8—	—	9—	414	6—1	1053	6—	908	5—1	513	4—	518	4—
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	661	3—1	617	3—1	359	2—1	299	2—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	519	4—	394	3—1	263	2—1	99	1—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128	—1	104	1—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	457	3—	234	2—	291	3—	210	3—	—	1—	—	1—	—	1—	188	2—1	855	4—1	697	4—	550	4—	501	4—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	243	1—1	122	1—	—	—	56	1—	—	—1	—	—	—	—	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Christliche Gewerkschaften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Związek	Huta Pokoju								Huta Baildon								Huta Falwa							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	1338	6—1	1069	5—	854	5—	640	3—	613	5—	600	5—1	495	6—	—	6	—	1	368	3	318	2—	250	2—
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	370	2—	546	3—	588	3—	420	2—1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	102	—	109	—	125	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	153	—	494	2—1	184	1—	103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2—	164	1—	82	—	27	—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	185	1—	240	1—	459	2—	296	2—	—	—	170	1—	165	2—	—	2—	—	2—	257	2—	196	—	204	1—
Christliche Gewerkschaften	1092	5—2	842	4—1	678	3—1	340	2—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4—	295	2—	272	2—	134	1—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	220	1—	335	1—1	291	1—	291	1—	303	3	326	2—	149	1—1	—	1—1	—	4—	297	2—	257	2—	122	1—
Gewerkverein H. D.	257	1—	218	1—	271	1—	180	1—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Związek	Huta Hubertus								Huta Marta															
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	346	4—	74	1—	89	1	74	1—1	73	1—	89	1—1	84	1—1	—	—								
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	—	362	4—	269	4	157	4—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	256	3—	230	2—1	—	—	184	2—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	—	—	—	—	—	—	50	1—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Christliche Gewerkschaften	—	—	—	—	369	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	—	—	392	6—1	345	5—	280	6—	—	—								
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—								

Statystyka członków Rad Zakładowych i ich zastępców

w hutach metalu Wojew. Śląskiego

za rok 1929—1932.

Związek	Huta ołowiu i srebra Strzybnica						Huta Hugona Nowa Wieś								Huta Łazarza Radzionków					
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	—	9—	—	9—	—	8—	—	7—	—	7—	—	7—	—	7—	—	9—	—	10—	—	10—
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3—	—	2—	—	2—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Christliche Gewerkschaften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Związek	Huta Kunegunda						Huta cynkowa „Silesia" Lipiny							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp
Związek Metalowców Z. Z. P.	231	4—	297	6—	241	4—	129	2—	82	1—1	91	1—	148	1—
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	73	1—	98	1—1	181	3—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	83	1—	76	2—	65	—	258	3—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	—	—	—	—	—	—	69	1—	51	1—	101	2—	242	3—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Christliche Gewerkschaften	139	3—	78	1—	74	1	—	—	149	3—	165	3—	96	1—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	132	1—	54	1—	—	—	72	—
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	280	4—	—	—	—	—	99	1—

Związek	Spółka Gieszego Roździeń								Zakłady Hohenlohego i walcownia cynku Wełnowiec							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głesów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	363	5—1	348	6—	289	5—	189	3—	115	3—	121	3—	241	5—	192	6—2
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	—	73	1—	54	1—	120	3—	55	—	—	—	67	—1	95	1—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	128	3—	81	1—	90	1—	301	5—	58	—1	79	1—	—	—	—	—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	188	4—	172	3—	190	4—	291	4—	501	5—	541	7—	200	2—	—	—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	70	1—	51	—
Christliche Gewerkschaften	187	2—	120	2—	94	2—	96	2—	135	3—	128	3—	247	5—	153	4—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Statystyka członków Rad Zakładowych i ich zastępców

koksowni i gazowni Wojew. Śląskiego

za rok 1929—1932.

Związek	Koksownia „Gotthard“ Orzegów								Górnośl. Centrala Gazowa W. Hajduki								Gazownia Król. Huta								Związek Koksowni W. Hajduki							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	—	7—	—	8—	117	4—	53	2—	—	6—	—	6—	43	4—	73	5—	—	3—	—	3—	—	3—	—	3—	82	2—	124	2—1	40	—	38	—
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	1—	—	—	—	—	40	1—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	—	2—	—	1—	57	1—	44	1—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Christliche Gewerkschaften	—	4—	—	5—	87	2—	100	3—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	121	3—	126	3—	74	3—	80	3—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	1—	80	2—	179	4—

Statystyka członków Rad Zakładowych i ich zastępców

przemysłu przetwórczego Wojew. Śląskiego

za rok 1929—1932.

Związek	Fabryka śrub i nitów Fitzner Siemianowice								Fabryka maszyn Kötz Mikołów								Fabryka maszyn „Staszyc" Rybnik								Przędzalnia Lubliniec							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	270	6—	252	5—	210	4—	180	3—	—	4—	—	4—	—	3—	—	3—	57	1—	78	3—	74	3—1	60	2—	—	6—	—	6—	—	6	—	6—
Chrześcijański Z. Z. (Musiol)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	—	—	90	2—	82	2—	70	2—	—	1—	—	1—	—	2—	—	2—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Christliche Gewerkschaften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	60	1—	—	—	—	—	—	—	—	2—	—	2—	—	2—	—	2—	115	3—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	2—1	53	2—	40	1—	—	—	—	—	—	—	—	—

Statystyka członków Rad Zakładowych i ich zastępców

przemysłu chemicznego Wojew. Śląskiego

za rok 1929—1932.

Związek	Państw. Fabryka Związ. Azot. w Chorzowie								Sulfat i farbownia Ligota								Lignoza Stary Bieruń							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	740	4—1	701	5—1	564	4—1	516	5—1	—	13—	86	4—	—	4—	—	4—	—	7—	—	7	—	7—	—	7—
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	923	6—	488	3—1	401	3—	337	3—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	192	1—	153	1—	183	1—	141	1—	—	—	40	1—	—	2—	—	1—	—	—	—	—	—	—	—	—
Christliche Gewerkschaften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Związek	Fabryka papieru Czułów								Fabryka papieru Kalety							
	1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.		1929 r.		1930 r.		1931 r.		1932 r.	
	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.	głosów	Członk. R. Zakł. zastęp.
Związek Metalowców Z. Z. P.	—	7—	—	6—	—	6	—	6—	—	9—	—	9—	—	9—	—	7
Chrześcijański Z. Z. (Musioł)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześcijański Z. Z. (Ch. D.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zw. Przemysłu Metalowego P. P. S.	—	1—	—	1—	—	1—	—	1—	—	—	—	—	—	—	—	—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Christliche Gewerkschaften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deutscher Metallarbeiter-Verband	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gewerkverein H. D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

| Związek | Pałaca | | |

Zestawienie

liczby Radców Zakładowych poszczególnych Związków Zawodowych za rok 1929—1932.

Związki	Huty żelaza				Huty Metalu				Koksownie i gazownie				Przemysł przetwórczy				Przemysł chemiczny			
	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932
Związck Metalowców Z. Z. P.	40—3	40—3	43—4	39—4	39—1	42—1	41—	21—2	18	19—1	12—1	10—	17—	18—	16—1	14—	43—1	31—1	30—1	29—1
Chrześć. Z. Z. (Musioł)	6—1	10—1	10—1	10—1	1—	2—1	2—	4—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chrześć. Z. Z. (Ch. D.)	4—	3—1	2—2	2—	7—1	6—	3—	8—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Związek Przemysłu Metal. (P. P. S. . .	21—1	22—1	30—	22—1	10—	11—	8—	7—	2	1—	1	1—	—	3—	4—	4—	7—	4—1	4—	4—
Związek Met. Z. Z. Z. (B. B.)	4—2	7—2	7—	17—	—	—	1—	1—	—	1—	2—	4—	—	—	—	—	1—	2—	3—	2—
Christliche Gewerksch.	14—2	10—1	16—3	7—1	8—	8—	11—	7—	4—	5—	2—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
D. M. V.	30—1	17—1	18—1	10—1	1—	1—	—	—	3—	3—	3—	3	6	2—	2—	—	—	—	—	—
Gewerkverein H. D. .	2—	1—	1—	1—	4—	—	—	1—	—	—	—	—	—	2—1	2—	1	—	—	—	—

Zestawienie członków Rad Zakładowych

poszczególnych Związków wszystkich gałęzi przemysłu Woj. Śląskiego za rok 1929—1932.

Związki	1929	1930	1931	1932
Związek Metalowców Z. Z. P.	165—5	151—5	100—6	113—7
Chrz. Z. Z. (Musioł)	7—1	12—2	12—1	14—1
Chrz. Z. Z. (Ch. D.)	12—1	9—1	5—2	11—
Związek Przem. Metal. (P. P. S.)	40—1	51—2	47—	18—
Związek Metal. Z. Z. Z. (B. B.)	5—2	10—2	13—	24—
Christliche Gewerkschaften	26—2	23—1	29—3	17—1
D. M. V.	40—1	23—1	23—1	13—1
Gewerkverein H. D.	6—	3—1	3—	3—

Wytwórczość Hut żelaza i stali oraz walcowni w Polsce w latach 1926—31.

Rok	Wytwórczość w hutach		Wytwórczość w walcown.		Wyroby daleko posuniętej obróbki
	surowiec	stal	Półwytwory do sprzedaży	wyr. gotowe	
	w tysiącach ton				
1926	327	788	107	562	159
1927	618	1244	314	920	246
1928	684	1438	178	1048	274
1929	704	1377	166	962	291
1930	478	1238	147	904	243
1931	347	1037	76	753	179

Produkcja Hutnicza w Polsce w latach 1913, 1926—1931.

Produkty	1913	1926	1927	1928	1929	1930	1931
	w tysiącach ton						
Ruda żelazna	493	317	546	699	660	477	286
Ruda cynkowa . . , . . .	502	406	347	321	413	462	240
Ruda ołowiana	57	18	18	17	17	17	10
Surowiec żelaza	1055	327	618	684	704	478	347
Stal	1677	788	1244	1438	1377	1238	1037
Cynk, metal	192	124	150	162	169	174	131
Ołów, metal	45	28	30	37	37	41	32

Przeciętny całkowity zarobek robotnika na dniówkę w Hutnictwie w Polsce w latach 1927—1931.

Gałęzie pracy Okręgi	1927	1928	1929	1930	1931
	w złotych w złocie				
Huty żelaza					
Wojew. Kieleckie	5,98	6,89	7,41	7,54	7,36
Wojew. Śląskie	9,31	10,62	11,40	11,83	12,00
Huty cynku	6,92	7,86	8,89	9,74	9,39
Huty ołowiu	7,20	8,20	8,94	9,47	9,08

Statystyka członków
Związku Metalowców Z. Z. P. za rok 1929—1932.

L. b.	Okręg	1929 r.				1930 r.				1931 r.				1932 r.			
		Za kwartał przeciętnie				Za kwartał przeciętnie				Za kwartał przeciętnie				Za kwartał przeciętnie			
		I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
1.	Król. Huta	4 421	4 421	4 100	4 043	3 787	3 857	3 994	3 597	3 407	3 416	3 395	3 314	3 326	3 272	3 425	3 605
2.	Katowice	1 799	1 799	1 711	1 751	1 435	1 410	1 360	1 360	1 289	1 175	1 158	1 088	965	837	825	942
3.	Mysłowice	451	451	371	474	429	405	322	540	1 834	1 846	1 772	1 712	807	642	461	296
4.	Nowy Bytom	1 635	1 713	1 768	1 792	1 792	1 882	1 894	1 848	1 834	1 846	1 772	1 713	1 337	1 352	1 321	1 712
5.	Tarn. Góry	533	533	533	831	893	913	1 047	959	910	901	898	814	720	621	641	596
6.	Rybnik	1 038	1 083	979	1 015	1 047	885	780	876	688	840	796	745	457	405	481	690
7.	Poznań	1 692	1 677	1 339	1 145	1 210	1 140	1 290	1 150	1 100	1 050	900	901	810	804	748	719
8.	Grudziądz	457	457	512	493	420	404	330	342	352	442	120	120	123	104	115	90
9.	Bydgoszcz	534	557	540	546	477	451	434	420	310	200	240	220	200	190	170	180
10.	Sosnowiec	526	305	305	340	320	401	396	401	310	312	301	296	230	215	223	223
11.	Warszawa	600	540	540	402	420	420	360	371	304	290	286	270	Samodzielny			
	Razem	10 686	13 546	12 696	12 832	12 231	12 168	12 207	11 864	12 448	12 418	12 648	12 328	8 975	9 443	9 410	9 053

Drukowano „Wzajemnej Pomocy“ organu Związku Z. Z. P.

Rok	1929	1930	1931	1932	Razem
	172 200	174 600	162 100	127 300	736 200
przeciętnie miesięcznie	14 300	14 690	13 500	10 600	

Statystyka odbytych zebrań i konferencyj Związku Matalowców Z. Z. P.

	Centrala Król. Hucka				Okręgi			
	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932
Zebrań walnych	49	51	62	36	16	22	22	17
Zebrań filijnych	228	219	191	162	148	168	127	109
Zebrań załogowych	35	22	23	18	40	48	71	47
Konferencyj ogólnych i okręgowych	14	9	13	14	6	5	6	7
Konferencyj zakł. i mężów zaufania	24	18	21	24	35	49	57	38
Układów z pracodawcami . . .	45	47	56	102	22	26	33	35
Układów z Władzami	68	98	134	127	127	76	83	49
Rozpraw Kom. Pojedn. i Arbitr. .	38	28	29	21	10	5	9	11
Rozpraw Sądów Przemysłowych .	26	21	26	59	154	146	107	77
Inne	15	11	16	36	21	16	18	19
Razem	542	524	571	599	589	572	533	409

Korespondencje Centrali Królewska Huta.

	Nadesłano:							Wysłano:					
	pism	pocztówek	druków	paczek	telegr.	rozm. telef.	Razem	pism	pocztowek	druków	paczek	telegr.	Razem
1929	1482	140	172	18	10	1992	2814	1270	114	1580	1801	—	4765
1930	1675	121	79	9	1	2439	3925	1032	83	1396	1405	1	3917
1931	1405	218	136	31	2	2809	4601	657	93	929	1201	3	2883
1932	1218	86	111	31	4	3102	4552	931	77	1342	1309	4	4663
Okręg: Rybnik, Poznań, Pomorze i Sosnowiec.													
1929	292	59	49	42	—	406	—	555	205	69	12	—	841
1930	423	104	94	68	1	509	—	816	356	49	16	—	1237
1931	370	116	109	69	1	382	—	652	265	56	14	—	1087
1932	210	77	145	42	—	462	—	529	135	61	13	—	738

Sprawozdanie z biur porady prawnej

Związku Metalowców Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Rodzaj spraw

a) z Król. Huty

Rok	Rentowe		Okalecz.		Kas pensyjnych		Kas chorych		Zarobkowe		Podatkowe		Wsparć		Cywilne spadkowe		Karne		Wojskowe szkolne		Różne	
	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne	piśm.	ustne
1929	59	18	16	8	6	4	2	4	2	4	45	38	6	3	18	—	13	2	11	16	74	34
1930	74	12	19	4	9	8	4	2	36	13	2	—	38	—	8	6	16	4	6	—	104	38
1931	149	45	38	19	20	19	12	52	84	89	19	40	45	400	7	12	10	18	9	4	308	402
1932	198	64	49	22	19	10	19	49	96	82	14	12	86	210	9	16	18	12	28	12	209	369
Razem	480	139	112	53	54	41	37	107	218	188	80	90	175	613	42	34	57	46	54	32	695	843

b) Okręgi

1929	61	111	49	32	61	21	10	41	6	15	5	3	14	16	69	115	21	3	31	12	42	186
1930	52	91	39	41	21	5	2	4	2	14	2	1	11	14	72	90	10	2	21	10	20	141
1931	45	102	52	16	4	6	1	5	10	12	1	2	13	19	86	49	1	2	23	14	40	102
1932	36	124	60	28	2	4	4	12	4	9	4	6	11	21	72	56	2	3	21	16	61	52
Razem	194	428	200	107	88	36	17	62	22	40	12	12	49	70	299	310	34	10	96	52	163	481

Obrachunek Związku Metalowców Z. Z. P.

za rok 1929.

Dochód.

	zł gr
Pozostałość w kasie z roku 1928	68 370,59
Składki członków	221 868,70
Składki wstępne	4 685,—
Składki dobrowolne na strejk	—
Zwrót strejkowego	—
Czysty dochód z domu	9 786,66
Inne dochody	7 623,36
	312 334,31

Zestawienie.

	zł gr
Dochód	312 334,31
Rozchód	165 111,16
Pozostaje saldo	147 223,15

Komisja Rewizyjna:

Olszówka, Greif, F. Ponitka,
Tomaszewski, Zientarski.

Zarząd:

Pietrzak, Kandora, Walecki.

Rozchód.

	zł gr
Procent od składek	34 698,37
Obrona prawna i sekretarjaty	37 385,84
Wsparcie podczas choroby	—
Wsparcie pośmiertne	1 669,90
Wsparcie na strejk	10,—
Wsparcie na brak pracy	2 080,20
Podróże i przeprowadzki	—
Druk organów związkowych	8 795,35
Druki agitacyjne	653,50
Agitacja i zebrania	7 665,47
Pensje urzędników i pomoc. biur.	36 148,60
Walne zebrania i konferencje	6 777,15
Koszta sądowe	180,52
Sprzęty i bibljoteka	101,40
Portorja i ekspedycja	846,56
Komorne, opał, światło i zabezp. biur.	1 987,13
Materjały piśmienne	—
Abonament gazet	451,21
Ubezpieczenia urzędników	6 415,11
Rewizje kasy	455,70
Koszta badan lekarskich	—
Telefon	1 023,88
Wydatki biurowe	881,38
Wysłano % do Zarządu Centralnego	11 327,68
Inne rozchody	5 556,21
	165 111,16

Obrachunek Związku Metalowców Z. Z. P.

za rok 1930.

Dochód.

	zł gr
Pozostałość w kasie z roku 1929	147 223,15
Składki członków	215 782,75
Składki wstępne	2 417,—
Składki dobrowolne na strejk	—
Zwrót strejkowego	—
Czysty zysk z domu	11 131,30
Inne dochody	12 548,90
	389 103,10

Zestawienie.

	zł gr
Dochód	389 103,10
Rozchód	201 919,99
Pozostaje saldo	187 183,11

Komisja Rewizyjna:

Olszówka, Greif, F. Ponitka,
Tomaszewski, Zientarski.

Zarząd:

Pietrzak, Kandora, Walecki.

Rozchód.

	zł gr
Procent od składek	32 751,50
Obrona prawna i sekretarjaty	42 958,09
Wsparcie podczas choroby	12 608,40
Wsparcie pośmiertne	2 972,85
Wsparcie na strejk	—
Wsparcie na brak pracy	19 918,41
Podróże i przeprowadzki	—
Druk organów związkowych	9 436,60
Druki agitacyjne	3 761,90
Agitacja i zebrania	4 545,02
Pensje urzędników i pomoc. biur.	40 530,95
Walne zebrania i konferencje	4 154,61
Koszta sądowe	514,—
Sprzęty i bibljoteka	101,30
Portorja i ekspedycja	721,35
Komorne, opał, światło, i zabezp. biur.	1 912,45
Materjały piśmienne	7,79
Abonament gazet	402,58
Ubezpieczenia urzędników	7 472,69
Rewizje kasy	671,30
Koszta badań lekarskich	—
Telefon	1 135,21
Wydatki biurowe	722,79
Wysłano % do Zarządu Centralnego	10 910,—
Inne rozchody	3 710,20
	201 919,99

Obrachunek Związku Metalowców Z. Z. P.

za rok 1931.

Dochód.

	zł gr
Pozostałość w kasie z roku 1930	187 183,11
Składki członków	214 668,76
Składki wstępne	1 866,—
Składki dobrowolne na strejk	—
Zwrót strejkowego	—
Czysty zysk z domu	15 184,91
Inne dochody	20 156,98
	429 009,76

Zestawienie.

	zł gr
Dochód	439 009,76
Rozchód	224 216,28
Pozostaje saldo	214 793,48

Komisja Rewizyjna:

Olszówka, Greif, F. Ponitka,
Tomaszewski, Zientarski.

Zarząd:

Pietrzak, Walecki, Kandora.

Rozchód.

	zł gr
Procent od składek	32 105,40
Obrona prawna i sekretarjaty	37 611,42
Wsparcie podczas choroby	17 737,35
Wsparcie pośmiertne	3 273,30
Wsparcie na strejk	—
Wsparcie na brak pracy	49 454,80
Podróże i przeprowadzki	—
Druk organów związkowych	8 946,50
Druki agitacyjne	1 197,70
Agitacja i zebrania	5 987,23
Pensje urzędników i pomoc. biur.	36 556,98
Walne zebrania i konferencje	2 802,59
Koszta sądowe	292,—
Sprzęty i bibljoteka	41,70
Portorja i ekspedycja	781,84
Komorne, opał, światło, i zabezp. biur.	1 816,63
Materjały piśmienne	65,60
Abonament gazet	387,79
Ubezpieczenia urzędników	7 928,21
Rewizje kasy	613,20
Koszta badań lekarskich	—
Telefon	1 005,06
Wydatki biurowe	780,01
Wysłano % do Zarządu Centralnego	10 824,31
Inne rozchody	4 006,66
	224 216,28

Obrachunek Związku Metalowców Z. Z. P.

za rok 1932.

Dochód.

	zł gr
Pozostałość w kasie z roku 1931	214 793,48
Składki członków	182 186,68
Składki wstępne	1 446,—
Składki dobrowolne na strejk	—
Zwrót strejkowego	—
Dochód z domu	20 075,60
Inne dochody	18 507,15
	437 008,91

Zestawienie.

	zł gr
Dochód	437 008,91
Rozchód	260 807,71
Pozostaje saldo	176 201,20

Komisja Rewizyjna:

Olszówka, Greif, F. Ponitka,
Tomaszewski, Zientarski.

Zarząd:

Pietrzak, Walecki.

Rozchód.

	zł gr
Procent od składek	27 234,92
Obrona prawna i sekretarjaty	24 393,03
Wsparcie podczas choroby	12 511,60
Wsparcie pośmiertne	2 531,—
Wsparcie na strejk	—
Wsparcie na brak pracy	122 403,—
Podróże i przeprowadzki	—
Druk organów związkowych	7 648,95
Druki agitacyjne	822,58
Agitacja i zebrania	7 560,43
Pensje urzędnik. i pomoc. biur.	29 389,26
Walne zebrania i konferencje	2 330,25
Koszta sądowe	423,20
Sprzęty i bibljoteka	163,95
Portorja i ekspedycja	667,34
Komorne, opał, światło i zabezp. biur.	1 118,71
Materjały piśmienne	—
Abonament gazet	341,88
Ubezpieczenia urzędników	6 547,74
Rewizje kasy	645,20
Koszta badań lekarskich	—
Telefon	1 008,84
Wydatki biurowe	276,87
Wysłano % do Zarządu Centralnego	9 171,69
Inne rozchody	3 617,27
	260 807,71

Zestawienie przychodu i rozchodu oraz wykaz wypłaconych wsparć z kasy Związkowej od 1910 r.

Rok	Dochód	Rozchód	Wsparcie na chorobę	Wsparcia strejkowe	Wsparcia na bezrobocie	Wsparcie pośmiertne	Przeprowadzki i podróże	Sekretarz i obrona prawna	Badania lekarskie	Koszta sądowe
1910	101 578,91	71 421,52	17 020,85	3 331,80	5 28?,55	4 518,—	1 093,60	2 617,30	20,—	2 788,46
1911	116 433,20	89 596,16	23 975,13	3 538.25	4 656,71	4 949,60	764,60	3 227,33	86,35	1 092,39
1912	152 760,92	106 131,22	28 241,80	3 702,78	4 702,78	5 740,—	1 906,93	6 977,88	137,—	1 293,59
1913	160 487,30	142 005,32	31 521,62	18 350,95	9 471,48	5 857,82	2 563,82	6 679,56	129,65	3 915,06
1914	114 683,79	97 924,37	30 922,98	1 269,22	9 759,88	6 645,50	748,60	6 948,95	492,44	857,55
1915	39 013,16	37 281,50	8 134,82	—,—	578,80	4 298,90	229,22	4 738,40	149,71	48,—
1916	35 270,68	33 269,80	5 405,97	247,99	154,70	5 449,10	53,55	2 978,25	—,—	—,—
1917	73 358,94	47 645,85	6 282,60	—,—	376,91	6 882,50	87,08	2 844,10	—,—	2,40
1918	149 561,20	92 468,03	15 474,94	1 119,80	634,15	8 128,85	34,70	12 122,64	36,51	17,40
1919	1 521 165,90	750 571,77	56 022,24	34 777,73	63 860,—	16 377,20	4 373,15	4 692,81	315,76	68,09
1920	3 153 415,72	2 307 081,66	137 809,29	273 924,45	75 075,38	17 069,40	35 165,58	274 173,19	—,—	293,80
1921	10 453 291,92	9 264 488,75	395 950,77	8 587 351,97	322 124,15	58 956,40	213 421,40	471 321,20	296,76	2 305,35
1922	49 930 181,89	39 884 803,48	1 074 030,—	2 849 824,—	312 650,70	127 541,—	277 366,60	2 830 923,80	—,—	228 231,62
1923	11 315 365 655,07	7 376 135 399,99	30 168 007,15	1 026 400,—	12 489 726,—	32 445 160,—	194 306,—	2 254 965 594,—	—,—	1 086 482,—
I. półr. 1924	161 427 710 829,06	113 174 669 579,—	3 094 800,—	3 154 230 000,—	19 375 160 000,—	1 097 290 000,—	—,—	22 070 487 090,—	—,—	260 716 000 —
II półr.	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr
1924	60 169,15	78 027,97	—,—	53,—	25 540,63	834,85	—,—	16 026,89	—,—	2,25
1925	92 809,73	100 797,64	—,—	15,—	7 438,45	1 170,80	—,—	29 864,48	—,—	2 511,25
z domu	22 616,13									
1926	100 714,82	98 634,31	—,—	3 532,20	8 568,90	1 085,10	—,—	25 192,98	—,—	118,35
1927	129 927,07	109 655,93	—,—	45,60	1 029,85	1 289,10	—,—	29 965,70	—,—	248,20
1928	213 784,41	145 413,82	—,—	104,75	1 440,90	1 359,90	—,—	34 790,26	—,—	359,25
1929	312 334,31	165 111,16	—,—	10,—	2 080,20	1 669,20	—,—	37 385,84	—,—	180,52
1930	389 103,10	201 919,99	12 608,40	—,—	19 918,41	2 972,85	—,—	42 958,09	—,—	514,—
1931	439 009,76	224 216,28	17 737,35	—,—	49 454,80	3 273,30	—,—	37 611,42	—,—	292,—
1932	437 008,91	260 807,71	12 511,60	—,—	122 403,	2 531,—	—,—	24 511,60	—,—	423,20

Zestawienie dochodu i rozchodu za rok 1929/32.

Rok 1929

Dochód . . . 312 334,31 zł
Rozchód . . . 165 111,16 „
Saldo 147 223,15 zł

Rok 1930

Dochód . . . 389 103,10 zł
Rozchód . . . 201 919,99 „
Saldo 187 183,11 zł

Rok 1931

Dochód . . . 439 009,76 zł
Rozchód . . . 224 216,28 „
Saldo 214 793,48 zł

Rok 1932

Dochód . . . 437 008,91 zł
Rozchód . . . 260 807,71 „
Saldo 176 201,20 zł

Razem za ostatnie 4 lata wypłacono: (latach sprawozdawczych)

Na brak pracy . . . . 193 856,40 zł
Strejkowe . . . . . 10,— „
Na czas choroby . . . 42 857,35 „
Pośmiertne . . . . 10 447,05 „
Razem 247 170,80 zł

Biblioteka Śląska w Katowicach
ID: 0030000712235
II 21721/1929/1932
Sl

Zakłady Graficzne L. Nowak
Król. Huta, ul. Hajducka 15